C/2026/1527

15.4.2026 г.

P10_TA(2025)0227

Роля на простите данъчни правила и разпокъсаността на данъчното облагане за европейската конкурентоспособност

Резолюция на Европейския парламент от 9 октомври 2025 г. относно ролята на простите данъчни правила и разпокъсаността на данъчното облагане за европейската конкурентоспособност (2024/2118(INI))

(C/2026/1527)

Европейският парламент,

— като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 4 и членове 63 – 66 от него относно принципите на вътрешния пазар, свободното движение на стоки, услуги, капитали и хора, както и членове 113, 114 и 115 от него,

— като взе предвид Директива 2003/49/ЕО на Съвета от 3 юни 2003 г. относно общата система на данъчно облагане на плащания на лихви и роялти между свързани дружества от различни държави членки [1] (Директива относно данъчното облагане на лихви и роялти),

— като взе предвид Директива 2011/96/ЕС на Съвета от 30 ноември 2011 г. относно общата система за данъчно облагане на дружества майки и дъщерни дружества от различни държави членки [2] (Директива за дружествата майки и дъщерните дружества),

— като взе предвид Директива (ЕС) 2022/2523 на Съвета от 14 декември 2022 г. за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане (15 %) за многонационалните групи от предприятия и големите национални групи в Съюза [3], която представлява реакцията на ЕС по отношение на международната данъчна координация,

— като взе предвид текущото развитие във връзка с решението на ЕС, основано на два стълба, за справяне с данъчните предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката,

— като взе предвид окончателните доклади от октомври 2015 г., публикувани от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) относно проекта на ОИСР/Г-20 относно свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби (BEPS),

— като взе предвид докладите относно подробните планове за първия и втория стълб, приети от приобщаващата рамка на ОИСР/Г-20 на 14 октомври 2020 г., и резултатите от икономическия анализ и оценката на въздействието на ОИСР от 12 октомври 2020 г. със заглавие „Tax Challenges Arising from Digitalisation – Economic Impact Assessment“ (Данъчни предизвикателства, произтичащи от цифровизацията – оценка на икономическото въздействие),

— като взе предвид изявлението на приобщаващата рамка на ОИСР/Г-20 относно свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби от 8 октомври 2021 г., озаглавено „Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy“ (Решение, основано на два стълба, за справяне с данъчните предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката),

— като взе предвид примерните правила на втория стълб на приобщаващата рамка на ОИСР/Г-20 относно свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби от 20 декември 2021 г. за вътрешно прилагане на 15 % глобален минимален данък,

— като взе предвид Публичен закон 117-169 на Съединените щати от 16 август 2022 г., известен като „Inflation Reduction Act“ (Закон за намаляване на инфлацията),

— като взе предвид Декларацията на лидерите на Г-20 от Рио де Жанейро от 19 ноември 2024 г. и Министерската декларация на Г-20 от Рио де Жанейро относно международното сътрудничество в областта на данъчното облагане от 25 юли 2024 г.,

— като взе предвид Резолюция 79/235 на Общото събрание на ООН от 24 декември 2024 г. относно насърчаване на приобщаващо и ефективно международно сътрудничество в областта на данъчното облагане в ООН,

— като взе предвид съобщението на Комисията от 15 юли 2020 г., озаглавено „План за действие за справедливо и опростено данъчно облагане в подкрепа на стратегията за възстановяване“ (COM(2020)0312),

[1] ОВ L 157, 26.6.2003 г., стр. 49, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/49/oj.
[2] ОВ L 345, 29.12.2011 г., стр. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/96/oj.
[3] ОВ L 328, 22.12.2022 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj.

— като взе предвид съобщението на Комисията от 18 май 2021 г., озаглавено „Данъчно облагане на предприятията за 21-ви век“ (COM(2021)0251),

— като взе предвид предложението на Комисията от 22 декември 2021 г. за директива на Съвета за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи в Съюза (COM(2021)0823), както и позицията на Парламента от 19 май 2022 г. по това предложение ([4]),

— като взе предвид проучването на Комисията от януари 2022 г., озаглавено „Разходи на МСП във връзка със спазването на данъчното законодателство – актуализация и допълнение: окончателен доклад“ ([5]),

— като взе предвид предложението на Комисията от 11 май 2022 г. за директива на Съвета за определяне на правила за данъчно облекчение за намаляване на преференциалното данъчно третиране на дълга и за ограничаване на възможността за приспадане на лихви за целите на корпоративния подоходен данък (COM(2022)0216),

— като взе предвид предложението на Комисията от 8 декември 2022 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на правилата за ДДС в ерата на цифровите технологии (COM(2022)0701),

— като взе предвид предложението на Комисията от 8 декември 2022 г. за регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 904/2010 по отношение на реда и условията за административно сътрудничество в областта на ДДС, необходими за ерата на цифровите технологии (COM(2022)0703);

— като взе предвид предложението на Комисията от 8 юли 2024 г. за директива на Съвета за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на електронното удостоверение за освобождаване от данък върху добавената стойност (COM(2024)0278),

— като взе предвид споразумението на Съвета относно ДДС в ерата на цифровите технологии от 5 ноември 2024 г.,

— като взе предвид Директива (ЕС) 2025/50 на Съвета от 10 декември 2024 г. за по-бързи и по-безопасни данъчни облекчения за надвзети данъци при източника ([6]) (FASTER),

— като взе предвид предложението на Комисията от 12 септември 2023 г. за директива на Съвета относно уредбата за подоходното данъчно облагане на предприятията в Европа (БЕФИТ) (COM(2023)0532),

— като взе предвид предложението на Комисията от 12 септември 2023 г. за директива на Съвета за създаване на система за данъчно облагане по главно управление за микро-, малките и средните предприятия и за изменение на Директива 2011/16/ЕС (COM(2023)0528),

— като взе предвид предложението на Комисията от 12 септември 2023 г. за директива на Съвета относно трансферното ценообразуване (COM(2023)0529),

— като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 17 и 18 април 2024 г. относно нов пакт за европейската конкурентоспособност,

— като взе предвид заключенията на Съвета от 24 май 2024 г. относно единния пазар в полза на всички,

— като взе предвид декларацията на Европейския съвет от Будапеща относно нов пакт за европейската конкурентоспособност, приета на 8 ноември 2024 г.,

— като взе предвид заключенията на Съвета от 11 март 2025 г. относно програма за рационализиране и опростяване на законодателството в данъчната област, която допринася за конкурентоспособността на ЕС,

— като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 20 март 2025 г. относно конкурентоспособността, с акцент върху опростяването и намаляването на регулаторната и административната тежест,

— като взе предвид своята резолюция от 16 февруари 2022 г. относно прилагането на Шестата директива за ДДС: каква е липсващата част за намаляване на разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС в ЕС? ([7]),

([4]) ОВ C 479, 16.12.2022 г., стр. 89.

([5]) Европейска комисия: Изпълнителна агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП, Генерална дирекция „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“, KPMG, VVA, Di Legge, A. и др., *Tax compliance costs for SMEs – An update and a complement – Final report* (Разходи на МСП във връзка със спазването на данъчното законодателство – актуализация и допълнение: окончателен доклад), Служба за публикации на Европейския съюз, 2022 г., https://data.europa.eu/doi/10.2873/180570.

([6]) ОВ L, 2025/50, 10.1.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/50/oj.

([7]) ОВ C 342, 6.9.2022 г., стр. 88.

— като взе предвид своята резолюция от 7 октомври 2021 г. относно реформирането на политиката на ЕС относно вредните данъчни практики (включително реформата на групата „Кодекс за поведение“) ([8]),

— като взе предвид своята резолюция от 15 февруари 2022 г. относно въздействието на националните данъчни реформи върху икономиката на ЕС ([9]),

— като взе предвид своята резолюция от 10 март 2022 г. относно Европейската рамка за данъка, удържан при източника ([10]), в която се призовава за стандартизирана рамка за данъка, удържан при източника,

— като взе предвид своята резолюция от 4 октомври 2022 г. относно въздействието на новите технологии върху данъчното облагане: криптоактиви и блокови вериги ([11]),

— като взе предвид своята резолюция от 10 март 2022 г., съдържаща препоръки към Комисията относно справедливо и опростено данъчно облагане в подкрепа на стратегията за възстановяване (последващи действия на ЕП във връзка с плана за действие на Комисията от юли и нейните 25 инициативи в областта на ДДС, данъчното облагане на предприятията и данъчното облагане на физическите лица) ([12]),

— като взе предвид своята резолюция от 4 май 2022 г. относно последващи действия във връзка със заключенията от Конференцията за бъдещето на Европа ([13]),

— като взе предвид проучването на Съвместния изследователски център на Комисията от 19 април 2022 г., озаглавено „Местни данъци върху икономическата дейност в общините в държавите – членки на ЕС“,

— като взе предвид своята резолюция от 15 юни 2023 г. относно поуките, извлечени от досиетата „Пандора“ и други разкрития ([14]), в която също така се призовава за подобряване на докладването и обмена на информация,

— като взе предвид своята резолюция от 12 декември 2023 г. относно продължаването на реформата на правилата за корпоративното данъчно облагане ([15]),

— като взе предвид доклада от 9 май 2022 г. за окончателните резултати от Конференцията за бъдещето на Европа ([16]),

— като взе предвид доклада на Енрико Лета от април 2024 г., озаглавен „Much more than a market“ (Много повече от пазар) ([17]),

— като взе предвид доклада на Марио Драги от 9 септември 2024 г., озаглавен The future of European competitiveness („Бъдещето на европейската конкурентоспособност“) ([18]),

— като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид доклада на комисията по икономически и парични въпроси (A10-0155/2025),

А. като има предвид, че ефективните, справедливи и ефикасни данъчни политики играят ключова роля за насърчаването на дългосрочен устойчив растеж и приобщаващи общества;

Б. като има предвид, че държавите – членки на ЕС, са събрали 6 712 милиарда евро данъци през 2023 г. (включително задължителни действителни осигурителни вноски), което представлява 4,7 % повече, отколкото през 2022 г. ([19]);

В. като има предвид, че ЕС е изправен пред значителен недостиг на инвестиции; като има предвид, че преодоляването на този недостиг е от решаващо значение за осигуряване на устойчив икономически растеж, повишаване на конкурентоспособността и постигане на целите на ЕС за екологичен и цифров преход;

([8]) ОВ C 132, 24.3.2022 г., стр. 167.
([9]) ОВ C 342, 6.9.2022 г., стр. 14.
([10]) ОВ C 347, 9.9.2022 г., стр. 172.
([11]) ОВ C 132, 14.4.2023 г., стр. 15.
([12]) ОВ C 347, 9.9.2022 г., стр. 211.
([13]) ОВ C 465, 6.12.2022 г., стр. 109.
([14]) ОВ C, C/2024/492, 23.1.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/492/oj.
([15]) ОВ C, C/2024/4165, 2.8.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4165/oj.
([16]) Съвет на Европейския съюз: Генерален секретариат на Съвета, *Конференция за бъдещето на Европа – Доклад за окончателните резултати – май 2022 г.*, Служба за публикации на Европейския съюз, 2022 г., https://data.europa.eu/doi/10.2860/637445.
([17]) Letta, E., *Much more than a market: Speed, Security, Solidarity – Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens* (Много повече от пазар – Бързина, сигурност, солидарност – Създаване на възможности на единния пазар за постигане на устойчиво бъдеще и просперитет за всички граждани на ЕС), април 2024 г.
([18]) Draghi, M., *The future of European competitiveness* (Бъдещето на европейската конкурентоспособност), 9 септември 2024 г.
([19]) Европейска комисия, Data on Taxation Trends (Данни за тенденциите в данъчното облагане), последна актуализация от 10 март 2025 г.

Г. като има предвид, че през 2023 г. данъчната тежест (т.е. общите данъчни приходи като дял от БВП) в ЕС възлиза на 39,0 % от БВП, което представлява леко намаляване в сравнение с 2022 г. ([20]), но все още е значително високо съотношение;

Д. като има предвид, че оценките сочат, че глобалните несъбрани данъчни приходи възлизат на приблизително 500 милиарда евро, от които приблизително 100 милиарда евро не са събрани от територията на ЕС; като има предвид, че допълнителни приходи са засегнати от случаи на неспазване на данъчното законодателство и стратегии за агресивно данъчно планиране; като има предвид, че тези загуби лишават държавите членки от съществено публично финансиране;

Е. като има предвид, че през 2023 г. съотношението между приходите от ДДС и БВП възлиза на 7,1 % от БВП на ЕС и 18,3 % от общите държавни приходи ([21]);

Ж. като има предвид, че според Комисията ([22]) през 2022 г. само пропуските в спазването на законодателството на ЕС относно ДДС са на стойност 89,3 милиарда евро или около 7 % от общите очаквани приходи от ДДС; като има предвид, че според оценките една четвърт от пропуските в спазването на законодателството относно ДДС е пряко свързана с престъпни измами с ДДС ([23]);

З. като има предвид, че са налице различия между държавите членки по отношение на степента, в която разчитат на данъчното облагане, на данъците, които налагат, за да събират тези приходи, и на начина, по който са променили своя данъчен микс през последното десетилетие ([24]);

И. като има предвид, че разходите за спазване на данъчното законодателство налагат допълнителна финансова тежест върху дружествата, която се натрупва в допълнение към самото данъчно задължение, отклонявайки време и ресурси от други инвестиционни възможности;

Й. като има предвид, че според оценките общите разходи за спазване на данъчното законодателство в 27-те държави – членки на ЕС, плюс Обединеното кралство, се оценяват на 204 милиарда евро, което се равнява на 1,3 % от техния общ БВП; като има предвид, че микропредприятията поемат по-голямата част от тези разходи (87 %), следвани от малките предприятия (10 %), което представлява непропорционална административна тежест върху по-малките дружества ([25]);

К. като има предвид, че държавите членки са изправени пред сериозни предизвикателства, които биха могли да повлияят на техните данъчни приходи и данъчен микс, като например значителни демографски промени, изменение на климата, цифровизация и автоматизация;

Л. като има предвид, че съгласно Договорите данъчното облагане до голяма степен е национална компетентност на държавите членки;

М. като има предвид, че нарастващата мобилност на капитала, наред с по-широките тенденции на глобализация и цифровизация през последните десетилетия, оказа непреднамереното въздействие постепенно да намалява капацитета на отделните държави да гарантират ефективността на своите данъчни политики;

Н. като има предвид, че в проучването на Комисията от 2022 г. се изчислява, че през 2019 г. предприятията в тогавашните 28 държави – членки на ЕС, са имали средно годишни разходи за спазване на данъчното законодателство, еквивалентни на 1,9 % от оборота им; като има предвид, че сред различните данъци предприятията считат ДДС и корпоративния данък за тези с най-голяма тежест за спазване на данъчното законодателство;

О. като има предвид, че изчерпателният доклад на Марио Драги относно икономическото положение на ЕС предупреждава за намаляващата производителност и конкурентоспособност на ЕС и заявява, че без решителни действия ЕС е заплашен от „бавен и мъчителен спад“, като също така подчертава необходимостта от координирани политики, включително например премахване на ненужните бариери и намаляване на бюрократичните пречки, свързани с данъчното облагане;

([20]) Пак там.

([21]) Пак там.

([22]) Европейска комисия: Генерална дирекция „Данъчно облагане и митнически съюз“, Център за социални и икономически изследвания (CASE), Oxford Economics, Syntesia, Bonch-Osmolovskiy, M. и др., *VAT gap in the EU – 2024 report* (Разлика между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС в ЕС – Доклад за 2024 г.), Poniatowski, G. (редактор), Служба за публикации на Европейския съюз, 2024 г., https://data.europa.eu/doi/10.2778/2476549.

([23]) Европейска комисия, „Въпроси и отговори: VAT Gap 2022 report“ (Доклад относно разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС за 2022 г.), уебсайт на Европейската комисия, 8 декември 2022 г., https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_22_7519.

([24]) Европейска комисия: Генерална дирекция „Данъчно облагане и митнически съюз“, *Annual report on taxation 2024 – Review of taxation policies in the European Union* (Годишен доклад относно данъчното облагане за 2024 г. – Преглед на данъчните политики в Европейския съюз), Служба за публикации на Европейския съюз, 2024 г. https://data.europa.eu/doi/10.2778/10846.

([25]) Европейска комисия: Изпълнителна агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП, Генерална дирекция „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“, KPMG, VVA, Di Legge, A. и др., *Tax compliance costs for SMEs – An update and a complement – Final report* (Разходи на МСП във връзка със спазване на данъчното законодателство – актуализация и допълнение: окончателен доклад), Служба за публикации на Европейския съюз, 2022 г., https://data.europa.eu/doi/10.2873/180570.

П. като има предвид, че разпокъсаността на данъчната политика и прекалено сложният ѝ дизайн създават различни пречки за дружествата и гражданите на единния пазар, като правна несигурност, бюрокрация, риск от двойно данъчно облагане и трудности при исканията за възстановяване на данъци; като има предвид, че тези пречки възпират трансграничната икономическа дейност на единния пазар и създават рискове за данъчните органи, като например двойно необлагане и възможности за данъчен арбитраж; като има предвид, че в изчерпателния доклад на Драги се изтъква и необходимостта от „премахване на всички данъчни пречки пред трансграничните инвестиции в ЕС“, за да се намали фрагментацията на капиталовия пазар, и се подчертава, че „гражданите на ЕС следва да могат да инвестират в други държави членки без сложни данъчни процедури, които на практика водят до двойно данъчно облагане“;

Р. като има предвид, че докладът на Лета изтъква, че разпокъсаността на данъчното облагане продължава да бъде основна пречка за предприятията от ЕС, и по-специално за малките и средните предприятия (МСП), и че по-доброто съгласуване чрез сътрудничество за данъчна рамка на ЕС е от ключово значение за улесняване на свободното движение на работници, стоки и услуги и за подпомагане на растежа и частните инвестиции ([26]); като има предвид, че стабилното и справедливо данъчно облагане е ключов инструмент за генериране на приходите, необходими за инвестиране и поддържане на услуги от общ интерес във всички региони на ЕС;

Данъчно облагане и бизнес средата

1. подчертава, че простите и предвидими данъчни правила следва да улесняват данъкоплатците да плащат своите данъци, а правителствата – да управляват и събират приходите; подчертава необходимостта от изграждане на ЕС, който осигурява благоприятни условия за спазване на разпоредбите и подкрепя бизнеса и в който производствените сектори могат да се конкурират и процъфтяват, а работниците могат да получават справедливи доходи, като същевременно се подкрепя двойният преход; подчертава, че прекалено сложните правила за данъчно облагане рискуват да възпрат инвестициите, като същевременно отбелязва, че при разработването на данъчната политика следва да се избягва изкривяване на процеса на вземане на решения от икономическите субекти;

2. изразява дълбока загриженост относно заплахата за данъчния суверенитет на ЕС, изразена в изявленията на президента на САЩ от 2 април 2025 г. относно ДДС в държавите – членки на ЕС, като част от обосновката за налагане на тарифи върху вноса за САЩ от ЕС; подчертава, че търговските войни подкопават бизнеса, и настоятелно призовава Комисията и държавите членки да ограничат съответните търговски сътресения и да се консултират със заинтересованите страни в Европа, когато вземат решения в отговор на такива тарифи;

3. подчертава, както е посочено в доклада на Драги, че различаващите се данъчни правила в ЕС са значителна пречка за постигането на истински единен пазар; отчита, че данъчната рамка на ЕС трябва стриктно да спазва принципите на субсидиарност и пропорционалност, а така също и сътрудничеството, за да се намалят разходите на предприятията за привеждане в съответствие; подчертава, че държавите членки имат право да адаптират данъчните си системи към специфичните си национални нужди, като същевременно се придържат към общи стандарти и координират усилията за борба с данъчните измами и укриването на данъци, гарантират своевременен обмен на информация и насърчават еднакви условия на конкуренция; счита, че тези резултати могат да бъдат постигнати по-специално чрез постигане на баланс между зачитането на националните правомощия и осигуряването на последователно тълкуване;

4. подчертава, че освен усилията за хармонизация, може да се постигне значителен напредък в опростяването на спазването на данъчното законодателство и премахването на административните пречки на вътрешния пазар чрез общи инструменти за прилагане, като например стандартизирани образци за събиране на данни и докладване, насоки от Комисията, диалог и обмен на най-добри практики между държавите членки;

5. отбелязва, че дружествата от ЕС, особено МСП, са ключови двигатели на икономическия растеж и създаването на работни места в целия континент; припомня, че МСП се сблъскват със значителни фискални предизвикателства поради сложните данъчни разпоредби и разпокъсаните данъчни системи, които налагат голяма административна тежест – разходите на МСП за привеждане в съответствие се оценяват на около 30 % от платените данъци, в сравнение с 2 % за големите предприятия, което възпрепятства техния растеж и техните иновации; настоятелно призовава Комисията да оцени въздействието върху МСП на настоящите и бъдещите предложения и да проучи решения, които опростяват данъчните процедури и намаляват разходите за привеждане в съответствие, в тясно сътрудничество с националните данъчни органи; освен това призовава Комисията да оцени защо предложената директива за създаване на система за данъчно облагане по главно управление за МСП не е постигнала напредък в Съвета, и изисква конкретен напредък и осъществими решения за придвижването на този въпрос; призовава за разработване на всеобхватен, лесен за ползване инструментариум за МСП и стартиращи предприятия, включващ насоки, образци и автоматизирани опции за подаване на данъчни декларации за ДДС, корпоративен данък, заплати и други задължения, който да е свободно достъпен и редовно актуализиран;

([26]) Letta, E., *Much more than a market – Speed, security, solidarity – Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens* (Нещо много повече от пазар – Бързина, сигурност, солидарност – Създаване възможности на единния пазар за постигане на устойчиво бъдеще и просперитет за всички граждани на ЕС), април 2024 г., стр. 91 и стр. 111.

6. отбелязва доклада на Драги относно специфични за отделните сектори предложения за данъчно облагане, по-специално препоръките за намаляване на разходите за потребление на електроенергия, без да се подкопава конкурентоспособността на ЕС, да се възпират инвестициите, да се вреди на създаването на работни места или да се отслабва доверието на предприятията; във връзка с това отчита неформалното обсъждане от министрите на финансите на ЕС през януари 2025 г. на високите цени на енергията и тяхното приоритизиране; взема предвид текущата работа по преразглеждането на Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията ([27]) и подчертава значението на климатичните амбиции, настоящите икономически реалности, високите цени на енергията и нуждите от свързаност;

Конкурентоспособност и икономически растеж

7. подчертава, че конкурентоспособността е широко понятие, което се отнася до ниво на производителност, способно да стимулира устойчив растеж и следователно доходи и благосъстояние за всички; подчертава, че конкурентната икономика е не просто благоприятна за предприятията, а по-скоро такава, която осигурява високи нива на заетост и социално благоденствие, осигурява иновационен капацитет, адекватни образователни възможности и инфраструктура, както и силни институции и стандарти за върховенство на закона; отчита, че ефикасното и ефективно данъчно облагане, включително мерки за ограничаване на вредната данъчна конкуренция и надпреварата за достигане на най-ниски нива на данъчно облагане, е от решаващо значение за генерирането на публични ресурси, необходими за устойчиви публични инвестиции, които ще подобрят конкурентоспособността, социалното и икономическото сближаване и растежа на ЕС;

8. приветства заключенията на Европейския съвет относно новия пакт за европейската конкурентоспособност; във връзка с това изразява съжаление, че е пропусната областта на данъчното облагане за подобряване на конкурентоспособността на Европа; призовава за по-добро сътрудничество в областта на данъчното облагане в ЕС, намаляване на разпокъсаността и сложността, като същевременно се насърчава по-голямо сътрудничество и доверие между държавите членки, тъй като това е съществено за повишаването на конкурентоспособността на европейската икономика;

9. призовава Комисията и държавите членки да се споразумеят за координиран подход за повишаване на прозрачността на държавните данъчни разходи, за да се гарантира, че те постигат желаните политически цели в съответствие с общите цели и приоритети на ЕС по икономически ефективен начин, не оказват неочаквани или отрицателни последици върху вътрешния пазар и не предлагат възможности за укриване на данъци и агресивно данъчно планиране;

10. приветства заключенията на Европейския съвет относно рационализирането и опростяването на законодателството в данъчната област; подчертава, че бъдещите инициативи на ЕС в областта на данъчното облагане следва да се съсредоточат приоритетно върху административното опростяване, премахването (когато е целесъобразно) на припокриващи се данъчни правила, повишаването на яснотата и рационализирането на прилагането на данъчните правила и разглеждането на установените различия или неефективности, които могат да засегнат функционирането на единния пазар на ЕС; подчертава, че Комисията следва да улесни и насърчи по-стабилно сътрудничество между държавите членки и националните данъчни администрации, за да се даде възможност за по-последователно тълкуване на законодателството за пряко и косвено данъчно облагане;

11. отбелязва изследването, проведено от Съвместния изследователски център на Комисията през 2022 г., в което се установява, че приходите в местните бюджети от данъци върху местните икономически дейности могат да бъдат стимул за общините да действат на местно равнище и да стимулират местните икономически дейности; призовава Комисията във връзка с това да увеличи тези изследвания и да се ангажира с взаимно обучение с държавите членки, за да се насърчат общините да се грижат за предприятията си, като по този начин се освободи неизползваният потенциал за по-голям икономически растеж в целия ЕС;

12. подчертава, че добре разработените и обосновани данъчни стимули с икономическа същност и социално-икономически ползи могат да подкрепят икономически дейности, които допринасят за постигане на обществени цели, включително в периферните и необлагодетелстваните в други отношения райони в ЕС; отбелязва, че данъчните стимули следва не само да са в съответствие с Договорите и ограниченията, свързани с фискалното пространство, но и да не водят до разпокъсаност на вътрешния пазар, и призовава за набор от инструменти за гарантиране на диалог, прозрачност и координация между държавите членки относно данъчните стимули; приветства намерението на Комисията да издаде необвързващи насоки относно данъчните стимули и призовава за допълнително проучване на въздействието от прилагането на правилата на втория стълб на ОИСР върху данъчните стимули и за препоръки, така че да се гарантира тяхната ефективност в рамката на втория стълб; подчертава, че е важно да се гарантира, че данъчните стимули остават напълно съвместими с рамката на ЕС за държавна помощ; припомня ангажиментите на ЕС в областта на изменението на климата и продължаващата подкрепа на Парламента за тези цели и настоятелно призовава Комисията и държавите членки да координират усилията си и да разгледат потенциалните ползи от данъчни стимули за екологосъобразни инвестиции;

([27]) Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно преструктурирането на правната рамката на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj).

13. припомня, че няколко законодателни инициативи в областта на данъчното облагане не напредват; подчертава във връзка с това необходимостта от осигуряване на правна сигурност и предвидимост за предприятията от ЕС; отбелязва разясненията на Комисията относно това кои инициативи ще бъдат оттеглени в областта на данъчното облагане;

Опростяване на данъчното облагане и цифровизация

14. припомня приоритета на Комисията да осигури опростяване на стопанската дейност във всички политики, включително данъчното облагане в рамките на нейните правомощия, с цел намаляване на изискванията за докладване с най-малко 25 % (а за МСП с най-малко 35 %); във връзка с това призовава Комисията, в тесен и непрекъснат диалог с държавите членки, систематично да извършва предварителни оценки на въздействието на всички нови законодателни предложения, свързани с данъчното облагане, както и проверка на конкурентоспособността по отношение на действащите мерки, за да се определи количествено очакваното намаляване на административната тежест и да се гарантира, че новите правила са в съответствие с целите на ЕС за икономически растеж и целите за екологичен и цифров преход;

15. настоятелно призовава Комисията да идентифицира и премахне всички случаи на дублиране на отчетност и да създаде система за ефикасен обмен на данни между данъчните администрации, като по този начин освободи данъкоплатците от задължения за двойно отчитане; отбелязва, че в този контекст биха могли да се постигнат лесни ползи, като например с изменение на Директива (ЕС) 2021/2101 ([28]) относно публичното отчитане по държави, за да се осигури еквивалентност на правилата на ЕС със стандарт 207 за данъците на Глобалната инициатива за отчитане; призовава Комисията да оцени достойнствата на подобна еквивалентност;

16. призовава Комисията и държавите членки да рационализират данъчните задължения за отбранителната промишленост чрез разширяване и опростяване на освобождаванията от ДДС за обществени поръчки в контекста на съвместните инициативи на ЕС в областта на отбраната;

17. призовава за създаване на център на ЕС за данъчни данни, за да се подобри автоматичният обмен на данъчна информация и да се намали административната тежест; насърчава Комисията и държавите членки да надграждат върху съществуващите инструменти, като например системата за обмен на информация за ДДС (VIES) и системата за движението и контрола на акцизните стоки (EMCS), и да проучат разширяване на приложението им в области като прякото данъчно облагане; подчертава, че такъв център следва да позволява съвместен анализ на информация, свързана с процеса на контрол на данъчното облагане с трансграничен компонент, да предотвратява дублиране и да служи като единна точка за достъп за данъчните администрации в целия ЕС;

18. подчертава ключовата роля, която може да играе електронното фактуриране за повишаване на прозрачността, намаляване на административната тежест и даване на възможност за практично и ефикасно използване на отчетените данни;

19. припомня, че при липса на надеждно отчитане данъчните администрации биха се лишили от основната информация, необходима за откриване, разследване и предотвратяване на злоупотреби с данъчни практики; подчертава, че достъпът до навременни и изчерпателни данъчни данни е от съществено значение за гарантиране на справедливостта на данъчните системи и защита на публичните приходи;

20. признава, че за да се оправдаят разходите за спазване на изискванията за отчетност, има необходимост от добре обезпечени с ресурси и ефикасни данъчни администрации, с адекватно обучен персонал и модерна цифрова инфраструктура; подчертава необходимостта от инвестиране в капацитета на данъчните органи, за да се гарантира, че съществуващите задължения за отчитане се използват с пълния им потенциал;

21. припомня, че простите, стабилни и предвидими данъчни правила са съществени за една конкурентоспособна икономика и ще допринесат за създаването на работни места и икономически растеж; призовава Комисията да издаде препоръки за опростена, конкурентна данъчна система за намаляване на административната тежест за дружествата и гражданите, когато това се счита за целесъобразно, например чрез рационализиране на използването на данъчния идентификационен номер във всички държави членки и в областта на данъчните стимули; отчита, че сигурността в областта на данъците и опростяването на процедурите за възстановяване на средства и удръжките са ключови решения, допринасящи за намаляване на административната тежест, особено за МСП;

([28]) Директива (ЕС) 2021/2101 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2021 г. за изменение на Директива 2013/34/ЕС по отношение на оповестяването на информация за данъка върху доходите от страна на някои предприятия и клонове (ОВ L 429, 1.12.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2021/2101/oj).

22. отбелязва значението на опростяването на данъчното облагане във всички области; подчертава необходимостта от увеличаване на участието на непрофесионални инвеститори на капиталовите пазари чрез опростяване на процедурите за деклариране на данъци за спестовни и инвестиционни сметки, особено когато тези сметки са придружени от данъчни стимули; отбелязва освен това пилотните проекти на Комисията за спазване от предприятията на правните изисквания в условията на сътрудничество, които имат за цел да намалят одитите и да подобрят разрешаването на спорове за дружества, които отговарят на високи стандарти за спазване на изискванията;

23. подчертава потенциала на цифровизацията, особено на изкуствения интелект (ИИ), като инструмент за намаляване на административната тежест и разходите за привеждане в съответствие за дружествата, особено за МСП, и за подпомагане на разкриването на измами с ДДС, като същевременно се запазва човешки елемент за проверки на качеството и за осигуряване на гаранции срещу рискове от дискриминация; отбелязва, че цифровизацията може да подобри и публичната данъчна администрация, при условие че се гарантира прозрачност и достатъчен надзор върху автоматизираното вземане на решения, свързани с данъците; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да придвижат напред цифровизацията и опростяването на данъчната администрация, като същевременно насърчават сътрудничество, координиране и обмен на най-добри практики и ноу-хау между националните органи, а Комисията действа като посредник;

24. подчертава, че държавите членки следва да заделят подходящи човешки и финансови ресурси за прилагане на всяко ново данъчно законодателство и модернизация на данъчните администрации, по-специално чрез инвестиции в персонал, обучение и интегрирани, оперативно съвместими информационни системи и консултации с частния сектор; призовава Комисията да засили подкрепата си чрез програма „Фискалис“ и да разгледа възможността за специална програма на ЕС за финансиране с цел по-нататъшна подкрепа на такива инвестиции;

25. призовава Комисията, в границите на нейните правомощия и в тесен и непрекъснат диалог с държавите членки, да извърши оценка на действащата уредба за ДДС и да я опрости, да намали административната тежест, включително за предприятията и обществените организации, да повиши конкурентоспособността и да намали разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС (VAT gap); отново призовава за опростена и модернизирана система на ДДС с ограничения на освобождаванията и нестандартните ставки, целяща насърчаване на лоялна конкуренция, намаляване на разходите за привеждане в съответствие и подобряване на доброволното спазване; взема предвид пакета за ДДС в ерата на цифровите технологии (ViDA) и призовава Комисията да издаде ясни и последователни насоки, за да подкрепи безпроблемното прилагане на Директива (ЕС) 2025/516 ([29]), особено във връзка с въвеждането на изискването на ЕС за цифрово отчитане; подчертава, че разликата в спазването на изискванията за ДДС варира значително между държавите членки, и приветства пакета ViDA като инструмент за повишаване на прозрачността и намаляване на измамите; настоятелно призовава за координирано прилагане на национално равнище, за да се гарантира съгласуваност, и режимът „обслужване на едно гише“ за ДДС да е ефикасен и лесен за ползване, особено за МСП; призовава за по-нататъшни реформи за улесняване на електронната регистрация по ДДС за малките предприятия и за увеличаване на цифровизацията на събирането на ДДС; призовава Комисията да надгради и разшири обхвата на обслужването на едно гише за ДДС в трансграничната електронна търговия между предприятия и потребители с цел намаляване на административната тежест и разходите за спазване на изискванията;

26. отбелязва забележимата промяна в покупателното поведение през последното десетилетие с нарастване на електронната търговия по време на пандемията от COVID-19, което продължава и днес; отчита, че онлайн покупките би трябвало да допринасят за по-добро спазване на изискванията за ДДС поради електронната одитна следа, но че докладът на Комисията за разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС за 2024 г. подчертава, че корелацията не е толкова ясна поради сложността, произтичаща от онлайн продажбите; настоятелно призовава Комисията да оцени дали достиженията на правото на ЕС в областта на ДДС са подходящи за целта, предвид нарастващата популярност на електронната търговия;

27. призовава за подобряване на Директива 2008/9/ЕО на Съвета ([30]); подчертава значението на проучването на интегрирането на трансграничните възстановявания на ДДС в модела за обслужване на едно гише, за да се опрости допълнително спазването на изискванията за ДДС за предприятията, занимаващи се с трансгранична търговия, като същевременно се гарантира съответствие със съществуващите задължения за ДДС в държавите членки;

([29]) Директива (ЕС) 2025/516 на Съвета от 11 март 2025 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на правилата за ДДС в ерата на цифровите технологии (ОВ L, 2025/516, 25.3.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/516/oj).

([30]) Директива 2008/9/ЕО на Съвета от 12 февруари 2008 г. за определяне на подробни правила за възстановяването на данъка върху добавената стойност, предвидено в Директива 2006/112/ЕО, на данъчно задължени лица, неустановени в държавата членка по възстановяване, но установени в друга държава членка (ОВ L 44, 20.2.2008 г., стр. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/9/oj).

28. призовава за последователно прилагане на ключови понятия и рационализиране на определенията за по-ефективна система на ДДС, в т.ч. например прилагане на общи тълкувания за „инсталирани и сглобени стоки“, както е посочено в член 36 от Директивата за ДДС ([31]), и последователно прилагане на определенията за постоянно установена стопанска дейност и „фиксирана“ или друга стопанска дейност;

29. подчертава необходимостта от по-устойчива и справедлива система на ДДС с допълнително обмисляне как ставките на ДДС могат да се използват за постигане на целите за устойчивост; предлага Комисията да оцени дали може да бъде премахнато налагането за ДДС за стоки, доставяни безплатно в полза на обществото и околната среда;

30. отбелязва, че макар намалените ставки на ДДС имат легитимна цел да подкрепят широките социални и икономически цели на държавите членки, включително подпомагане на уязвимите членове на обществото и децата, тяхното по-широко приложение увеличава правната несигурност и сложността на данъчната система; подчертава, че въпреки че намалените ставки на ДДС могат да доведат до намаляване на цената за потребителя, това зависи също и от други фактори; следователно счита, че периодичен преглед и оценяване на това кои намалени ставки на ДДС остават необходими и ефективни за постигане на желаните политически цели на държавите членки, ще бъдат полезни при задачата за опростяване;

31. отново заявява позицията на Парламента относно предложената система за данъчно облагане по главно управление за МСП, предложената директива „Unshell“ срещу фиктивните образувания и предложеното данъчно облекчение за намаляване на преференциалното данъчно третиране на дълга (DEBRA);

32. подчертава, че сложността на различните национални данъчни системи и несъответствията във взаимодействията между тях могат да създадат неравнопоставени условия на конкуренция и да окажат неблагоприятно въздействие върху функционирането на вътрешния пазар; подчертава, че това може да обезкуражи трансграничните инвестиции, което може да бъде особено неблагоприятно за МСП и изцяло местните предприятия, които не разполагат с ресурси за участие в сложни схеми за данъчно планиране и следователно са изправени пред нелоялна конкурентна среда, която не е благоприятна за разрастване;

33. отбелязва работата по предложението „Бизнес в Европа: уредба за подоходното данъчно облагане на предприятията в Европа (БЕФИТ); припомня целите на Комисията с предложението BEFIT, а именно да намали сложността на данъчните правила и разходите за привеждане в съответствие за предприятията от ЕС с трансгранични операции; отбелязва неговия потенциал за намаляване на разпокъсаността и създаване на еднакви условия на конкуренция за предприятията в рамките на вътрешния пазар; подчертава, че всяка инициатива на ЕС трябва да носи добавена стойност както в правен, така и в икономически смисъл, и призовава за ефективен и балансиран подход, който да е от полза за всички държави членки, да зачита принципа на субсидиарност и да бъде съгласуван с прилагането на правилата на втория стълб на ОИСР;

Първи и втори стълб на ОИСР и международно данъчно облагане

34. отново заявява силния ангажимент на ЕС за прилагане на двустълбовия подход на приобщаващата рамка на ОИСР/Г-20, като същевременно се взема предвид настоящото положение във връзка с правилата по стълб II, включително неотдавнашното изпълнително постановление, издадено от президента на САЩ на 20 януари 2025 г., в което се заявява, че Глобалното данъчно споразумение на ОИСР няма действие в Съединените щати; настоятелно призовава Комисията да даде приоритет на работата, която поддържа и защитава споразумението, така че да се предотврати връщането към вредна данъчна конкуренция за сметка на публичните приходи и интересите на ЕС; настоятелно призовава Комисията да информира Парламента за плановете за действие в извънредни ситуации и да предприеме бързи, целенасочени действия за защита на целостта и ефективността на Директивата за втория стълб ([32]), за защита на интересите на ЕС и предотвратяване на ответни мерки; отбелязва възможността за административно опростяване при прилагането на Директивата за втория стълб;

([31]) Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj).

([32]) Директива (ЕС) 2022/2523 на Съвета от 14 декември 2022 г. за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи от предприятия и големите национални групи в Съюза (ОВ L 328, 22.12.2022 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj).

35. подчертава, че стълб II следва да гарантира глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи от предприятия и големите национални групи в ЕС; приветства неговото транспониране в националното право; призовава за правна яснота, като се вземат предвид разликите между правилата на ОИСР по стълб II и прилагането им от държавите членки, по-специално в областта на корабоплаването, за да се избегне създаване на противоречиви данъчни режими, които могат да доведат до объркване; очаква процесът на договаряне и публикуване на административните насоки да бъде финализиран скоро и да осигури необходимата сигурност на дружествата, попадащи в обхвата на стълб II; очаква по-нататъшно развитие по отношение на съществуващите правила за ограничаване на данъчните задължения, за да се улесни спазването, като например изработване на постоянни правила за ограничаване на данъчните задължения;

36. подчертава важната роля, която Европейската прокуратура и Европейската служба за борба с измамите (OLAF) изиграха в идентифицирането и разследването на данъчни измами и укриване на данъци, и подчертава необходимостта от ефективно сътрудничество между тези органи и с националните данъчни органи;

37. отчита публикуването от ОИСР на Многостранната конвенция за административна взаимопомощ по данъчни въпроси през 2023 г., в която се определят техническите правила за прилагане на сума А по стълб I, и продължаващите преговори; призовава Комисията да оцени евентуалните последици от данък върху цифровите услуги;

Данъчни бариери на единния пазар

38. отбелязва доклада на Лета и посочването на доброволен 28-и режим, който цели да привлича и задържа иновативни стартиращи предприятия в ЕС; отбелязва, че разпокъсаната данъчна среда в ЕС поражда сложност, несигурност и високи разходи за привеждане в съответствие за предприятията от ЕС, особено за МСП, и призовава Комисията да проучи и оцени ползите и недостатъците на варианта за 28-и режим; подчертава необходимостта да бъдат предприети мерки за преодоляване на данъчните пречки пред трансграничните инвестиции за намаляване на прекомерната зависимост от дълг и да бъде увеличен собственият капитал във финансирането на предприятията; във връзка с това припомня доклада на Драги, в който се подчертава фактът, че гражданите на ЕС следва да могат да инвестират в други държави членки без сложни данъчни процедури, които на практика водят до двойно данъчно облагане; подчертава, че спазването на тези принципи е съществено за превръщането на ЕС в конкурентоспособен и воден от иновации център за инвестиции; подчертава, че е важно да се проучат възможности за опростяване и стандартизиране на правилата за документацията за трансферното ценообразуване в целия ЕС, включително внимателна и балансирана оценка на съществуващите прагове и критерии за същественост, като същевременно се отчитат особеностите на държавите членки, с цел намаляване на разходите за привеждане в съответствие на сделките, без да се излагат на риск стандартите за прозрачност и без да се улесняват агресивното данъчно планиране и отклонението от данъчно облагане;

39. изразява съжаление, че в компаса за конкурентоспособността на Комисията липсват конкретни насоки за това как да се премахнат данъчните бариери пред трансграничните инвестиции; призовава Комисията да проведе целенасочени проучвания, оценяващи икономическите и конкурентните последици от тази фрагментация, с акцент върху идентифицирането на най-засегнатите сектори и предлагането на конкретни мерки за опростяване на данъчните системи и укрепване на взаимното доверие между държавите членки, по-специално в подкрепа на МСП;

40. приветства влязлата наскоро в сила Директива FASTER ([33]) относно данъка при източника като важна първа стъпка към модернизиране и рационализиране на трансграничните данъчни процедури в ЕС; отбелязва препоръките от доклада на Драги и припомня препоръките на Парламента в неговата резолюция относно рамка за данъка, удържан при източника ([34]), чието създаване е съществено за намаляване на сложността, повишаване на правната сигурност за инвеститорите и противодействане на практиката на използване на най-благоприятната от данъчна гледна точка спогодба; посочва освен това, че реформата на данъчната политика би могла да улесни и по-нататъшната интеграция на капиталовите пазари на ЕС в контекста на съюза на спестяванията и инвестициите;

41. призовава Комисията да направи преглед на съществуващите пречки пред интеграцията на единния пазар, свързани с данъчното облагане, и да изработи план за действие за тяхното преодоляване;

([33]) Директива (ЕС) 2025/50 на Съвета от 10 декември 2024 г. за по-бързи и по-безопасни данъчни облекчения за надвзети данъци при източника (ОВ L, 2025/50, 10.1.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/50/oj).

([34]) Резолюция на Европейския парламент от 10 март 2022 г. относно Европейската рамка за данъка, удържан при източника (ОВ C 347, 9.9.2022 г., стр. 172).

42. призовава за ръководни принципи относно правата на данъкоплатците, за да се определят оставащите данъчни бариери в рамките на единния пазар и да се препоръчат най-добрите практики, извлечени от целия ЕС, за подобряване на опита на данъкоплатците, като същевременно се гарантира, че тези ръководни принципи не ограничават способността на държавите членки да въвеждат мерки за борба със злоупотребите, за да гарантират правилното прилагане на своите данъчни закони; отчита нежеланието на Комисията да представи планираното съобщение относно правата на гражданите като данъкоплатци, което беше обявено в нейния план за действие за 2021 г.;

43. приветства съобщението на Комисията относно съюза на спестяванията и инвестициите, и по-специално готовността за премахване на разликите в националните процедури за данъчно облагане, създаващи административна тежест и пречки пред трансграничните инвестиции, както и за подкрепа на действията на държавите членки за тази цел;

44. отбелязва, че различията в данъчното третиране на капиталовите доходи могат да създадат сложност и правна несигурност за трансграничните инвеститори; изтъква, че във всеобхватният доклад на Драги се признава необходимостта от „премахване на всички данъчни пречки пред трансграничните инвестиции в ЕС“, за да се намали фрагментацията на капиталовия пазар; подчертава значението на един по-балансиран данъчен микс за икономическата устойчивост и приканва Комисията и държавите членки да направят оценка на предимствата на по-нататъшното координиране и опростяване в тази област, за да се стимулират трансграничните инвестиции;

Борба с укриването на данъци, избягването на данъци и агресивното данъчно планиране

45. припомня, че с прилагането на правилата на втория стълб е важно да се наблюдават новите форми на вредна данъчна конкуренция, които могат да се появят;

46. ангажира се да води борба с агресивното данъчно планиране както от страна на дружества, така и от страна на физически лица, с цел изграждане на справедлива европейска икономика, като се вземат предвид специфичното положение и интересите на МСП, както и на домакинствата с ниски и средни доходи; отчита значителните последици за приходите от агресивното данъчно планиране, което променя условията на конкуренция за икономическите субекти, заплашва да подкопае данъчната дисциплина и свива данъчната основа на държавите членки; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да подобрят сътрудничеството между държавите членки за справяне с агресивното данъчно планиране, по-специално чрез засилен обмен на информация, координирани одити и по-добро изпълнение; припомня своите резолюции относно прилагането на изискванията на ЕС за обмен на данъчна информация ([35]), относно реформирането на списъка на ЕС на данъчните убежища ([36]) и относно реформирането на политиката на ЕС относно вредните данъчни практики; подчертава, че увеличаването на сложността на данъчните режими може да създаде нездрави стимули за агресивно данъчно планиране и укриване на данъци, които могат да бъдат непрозрачни; призовава държавите членки и Комисията да прилагат основан на риска и подходящ подход за борба с данъчните измами и агресивното данъчно планиране;

47. подчертава значението на съществуващите механизми съгласно Директивата за административното сътрудничество ([37]) (ДАС), Директивата срещу избягването на данъци ([38]) (ATAD) и Многостранното споразумение между компетентните органи (МСАА), които значително подобриха прозрачността и трансграничното сътрудничество между данъчните органи, позволявайки по-ефективен отговор на агресивното данъчно планиране; подчертава нарастващата административна тежест и разходите за привеждане в съответствие за данъчните администрации и данъкоплатците съгласно ДАС и Директивата срещу избягването на данъци и приветства тяхното преразглеждане и опростяване, като същевременно се запазват настоящите стандарти;

48. подчертава необходимостта от преодоляване на несъответствията между Директивата срещу избягването на данъци и подхода на втория стълб на ОИСР, за да се гарантира съгласуваност и правна сигурност в целия ЕС, включително като се обмисли рационализиране на опциите и изключенията, предоставени на държавите членки; отбелязва съобщението на Комисията, че ще извърши оценка на Директивата срещу избягването на данъци в контекста на стълб II и ще представи изчерпателен доклад относно мерките през четвъртото тримесечие на 2025 г., в съответствие със споразумението за стълб II; призовава Комисията да предостави насоки на държавите членки относно тълкуването на общото правило за борба със злоупотребите, предвидено в Директивата срещу избягването на данъци, и призовава за преразглеждане, за да се опрости прилагането ѝ и да се повиши нейната ефективност;

([35]) Резолюция на Европейския парламент от 16 септември 2021 г. относно прилагането на изискванията на ЕС за обмена на данъчна информация: осъществен напредък, извлечени поуки и пречки, които трябва да бъдат преодолени (ОВ C 117, 11.3.2022 г., стр. 120).

([36]) Резолюция на Европейския парламент от 21 януари 2021 г. относно реформиране на списъка на ЕС на данъчните убежища (ОВ C 456, 10.11.2021 г., стр. 177).

([37]) Директива 2011/16/ЕС на Съвета от 15 февруари 2011 г. относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане и за отмяна на Директива 77/799/ЕИО (ОВ L 64, 11.3.2011 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/16/oj).

([38]) Директива (ЕС) 2016/1164 на Съвета от 12 юли 2016 г. за установяване на правила срещу практиките за избягване на данъци, които пряко засягат функционирането на вътрешния пазар (ОВ L 193, 19.7.2016 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/1164/oj).

49. отбелязва ролята на Директивата за административното сътрудничество (ДАС) за намаляване на укриването на данъци, избягването на данъци и агресивното данъчно планиране и повишаване на прозрачността, като същевременно изтъква сложността и административната тежест, особено съгласно разпоредбите на ДАС 6 ([39]); подчертава необходимостта от преразглеждане на ДАС 6 и призовава Комисията да извърши оценка на разходите за привеждане в съответствие съгласно тази директива, както и да засили насоките, да подобри анализа на риска и да използва технологии за по-добро събиране на данни, така че да се гарантира ефективност при насърчаването на данъчна прозрачност и да се предотвратят непропорционалните разходи и административната тежест; заявява, че при тази преоценка следва да се обмисли предпазването на МСП от ненужни задължения за отчитане и да се осигури повече яснота относно референтните показатели за подлежащите на оповестяване трансгранични договорености; предлага при една оценка на евентуално преразглеждане на ДАС 7 ([40]) да се обмисли дали обменът на информация може да бъде намален с въвеждането на отчитане в реално време по пакета ViDA;

50. отбелязва по-специално необходимостта да се използва процесът на преглед, за да се разгледат настоящите припокриващи се правила и да се рационализира и опрости прилагането на общи правила и понятия; посочва, че стандартизацията на термините и понятията е от решаващо значение за опростяване на спазването на изискванията, тъй като различните вътрешни тълкувания могат да доведат до фрагментация и сложност;

51. призовава за засилено сътрудничество между Европейската прокуратура и Eurofisc с цел укрепване на обмена на разузнавателна информация, координирани усилия за прилагане и трансгранични разследвания в борбата срещу измамите с ДДС и други форми на отклонение от данъчно облагане и избягване на данъци; подчертава необходимостта от рационализирано сътрудничество между тези органи, за да се гарантира по-ефективен и единен отговор на ЕС на трансграничните данъчни измами, като се използват съответните им правомощия и експертен опит; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да улеснят това сътрудничество чрез подобряване на механизмите за обмен на данни, осигуряване на подходящи ресурси и насърчаване на съвместни разследващи усилия; подчертава, че е необходима допълнителна данъчна координация между държавите членки за справяне с отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци, за да се улесни трансграничната икономическа дейност; отбелязва, че ЕС трябва да гарантира, че всички вносни продукти подлежат на адекватни мита;

Трансгранично данъчно облагане и трудова мобилност

52. призовава Комисията да представи проучване и, ако е необходимо, пакет от мерки за това как да се опростят данъчните правила и да се преодолее разпокъсаността на данъчното облагане за трансграничните работници и самостоятелно заетите лица с цел повишаване на конкурентоспособността чрез задълбочаване на вътрешния пазар и защита на данъчните приходи чрез създаване на равни условия на конкуренция; отбелязва, че различаващите се национални данъчни системи пораждат значителни пречки, административна тежест, правна несигурност и двойно данъчно облагане, като възпрепятстват трудовата мобилност и трансграничното предприемачество;

53. отбелязва, че мобилността на лицата през границите се увеличава с безпрецедентна скорост и че подобно високо ниво на глобална мобилност оказва значително въздействие върху данъчните системи; подчертава, че тази мобилност и нейното въздействие върху данъчните системи трябва да бъдат внимателно разглеждани при разработването на политики, без да се обезкуражават мобилността и възможностите за заетост в ЕС; отбелязва в тази връзка, че държавите членки използват данъчни стимули за насърчаване на трудовата мобилност и трансграничното предприемачество; подчертава обаче, че държавите членки трябва също така да предотвратяват вредните данъчни практики, които привличат отделни данъкоплатци, и нарушаването на конкуренцията, като имат на разположение ясни уговорки и гаранции;

54. отчита нарастващата трансгранична мобилност на висококвалифицирани работници и други лица, стимулирана от свободата на движение и преференциалните данъчни режими в някои от държавите членки; подчертава, че е важно да се гарантира, че данъчната политика на вътрешния пазар остава справедлива, прозрачна и съвместима с устойчивостта на публичните финанси в целия ЕС; отново призовава Съвета да преразгледа мандата на група „Кодекс за поведение“ (Данъчно облагане на предприятия);

55. припомня, че възникват данъчни последици от риска от облагаемо присъствие или постоянно установена стопанска дейност, когато трансграничните работници извършват дейности като командировки или работа от разстояние; отбелязва, че едно правило за ограничаване на данъчните задължения за работата от разстояние, координирано между държавите членки, би могло да осигури данъчна сигурност за работодателите и да намали административната тежест, опростявайки индивидуалното данъчно облагане;

([39]) Директива (ЕС) 2018/822 на Съвета от 25 май 2018 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане, свързана с подлежащите на оповестяване трансгранични договорености (ОВ L 139, 5.6.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/822/oj).

([40]) Директива (ЕС) 2021/514 на Съвета от 22 март 2021 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане (ОВ L 104, 25.3.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2021/514/oj).

Данъчно облагане и иновации

56. подчертава, че иновациите са основен двигател на икономическия растеж, глобалната конкурентоспособност и благосъстоянието и че според ОИСР данъчните стимули са широко използван и икономически значим политически инструмент за подкрепа на иновациите; счита, че правителствата следва да гарантират, че схемите за данъчни стимули за научноизследователска и развойна дейност осигуряват икономическа ефективност, чрез редовна оценка и приемане на целенасочени стимули, които задвижват инвестициите и растежа и повишават конкурентоспособността на ЕС на световната сцена, в съответствие с предложенията в доклада на Драги;

57. призовава Комисията да проведе допълнителни проучвания относно разходната ефективност на различните видове данъчни стимули за научноизследователска и развойна дейност и иновации за повишаване на конкурентоспособността на ЕС на световната сцена, в съответствие с предложенията в доклада на Драги, като гарантира, че тези стимули са добре разработени за постигане на поставените цели на политиката, без да се подкопават данъчните приходи и да се допринася за риска от избягване на данъци; приканва Комисията да проучи различни решения и механизми в подкрепа на научноизследователската и развойна дейност за стартиращи предприятия, включително, наред с другото, прехвърляеми данъчни кредити, в рамките на координиран с държавите членки подход и въз основа на общи критерии, за да се подобри достъпността и ефективността на тези мерки; призовава Комисията да направи допълнителна оценка на трансграничните последици от такива стимули в други държави членки, включително рисковете от избягване на данъци; подчертава необходимостта от по-голяма наличност на данъчни стимули, в т.ч. данъчни облекчения, данъчни кредити, ускорена амортизация и свръхприспадания; във връзка с това призовава Комисията да издаде препоръки и да интегрира правилно данъчните стимули, изрично свързани с научноизследователска и развойна дейност, когато е целесъобразно, без да се засилват икономическите асиметрии в ЕС; подчертава, че би било разумно стимулите за иновации и научноизследователска и развойна дейност да се съгласуват със специално разработени стимули за инвестиции; призовава за засилено сътрудничество и доверие между държавите членки, като се насърчават еднакви условия на конкуренция за електронната търговия, цифровите услуги и други бързо развиващи се сектори;

58. подчертава, че е важно да се гарантира, че данъчните стимули остават напълно съвместими с настоящата рамка на ЕС за държавна помощ; изтъква стойността на рамката на ЕС за държавна помощ за запазване на лоялната конкуренция на вътрешния пазар и осигуряване на правна сигурност и равни условия на конкуренция за всички държави членки;

°
° °

59. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.